

Μετατροπή πλανητών εις δορυφόρους. Ὁ πλανήτης Ἄρης ἔχει δύο σελήνας, αἵτινες ἀνεκαλύφθησαν μόλις κατὰ τὸ ἔτος 1877 ὑπὸ τινος Ἀμερικανοῦ. Γάλλος τις ἀστρονόμος ἀπέδειξεν ἐσχάτως, διατί αἱ σελήναι αὗται ἦσαν πρότερον ἀγνωστοί, καὶ ἔδωκε τὸν ἐξῆς λόγον τῆς βραδείας αὐτῶν ἀνακαλύψεως: Ἀμφότεραι αἱ σελήναι ἦσαν πρότερον, κατὰ τὸν σοφὸν Γάλλον, μικροὶ πλανῆται, οἵτινες ἀρχικῶς ἐστρέφοντο περὶ τὸν ἥλιον διαγράφοντες τὴν τροχίαν των μεταξὺ τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Ἄρεως, μόλις δὲ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους προσεϊκλύσθησαν εἰς τὴν ἑλκτικὴν περιοχὴν τοῦ Ἄρεως καὶ ἐγένοντο δορυφόροι του. Ἡ αὕτη τύχη ἐπίκειται πιθανῶς καὶ εἰς τὸν πλανήτην Αἴθραν.

Αἱ „κρίσιμοι ἡμέραι“ τοῦ ἔτους 1889 εἶναι, κατὰ τὸν διάσημον ἀστρονόμον καὶ σεισμολόγον R. Falb, αἱ ἐξῆς, τὰς ὁποίας διαίρει εἰς τρεῖς τάξεις.

Α'. 15. Ἀπριλίου, 15. Μαΐου, 24. Ὀκτωβρίου, 17. Μαρτίου, 0. Σεπτεμβρίου, 23. Νοεμβρίου, 11. Αὐγούστου.

Β'. 13. Ἰουνίου, 25. Σεπτεμβρίου, 22. Δεκεμβρίου (ἐλικτὴ ἔκλειψις τοῦ ἡλίου), 1. Ἰανουαρίου (ὀλικτὴ ἔκλειψις τοῦ ἡλίου), 31. Ἰανουαρίου, 1. Μαρτίου, 9. Ὀκτωβρίου, 12. Ἰουλίου (μερικὴ ἔκλειψις τῆς σελήνης), 31. Μαρτίου, 15. Φεβρουαρίου.

Γ'. 16. Αὐγούστου, 7. Νοεμβρίου, 30. Ἀπριλίου, 17. Ἰανουαρίου (μερικὴ ἔκλειψις τῆς σελήνης), 28. Ἰουλίου, 7. Δεκεμβρίου, 29. Μαΐου, 28. Ἰουνίου (δακτυλοειδὴς ἔκλειψις τοῦ ἡλίου).

Πότε συνέβη ἡ περὶ τὰ Γαυγάμηλα μάχη; Ἡ περὶ τὰ Γαυγάμηλα μάχη δὲν συνέβη, ὡς ὑπὸ ἐπισήμων ἱστορικῶν ἀναγράφεται καὶ γενικῶς πιστεύεται, τῇ 1. Ὀκτωβρίου ἀλλὰ τῇ 30. Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 331.

Ὁ Ἀβρίανος ἀναφέρει (III. 7, 6) ὅτι τὴν νύκτα τῆς 20. πρὸς τὴν 21. Σεπτεμβρίου ἐγένετο ἔκλειψις σελήνης, ἣτις διήρκεσεν ἀπὸ τῆς 8 ὥρας καὶ 12 λ. μέχρι τῆς 11 καὶ 46 λ. Ἡ ἔκλειψις ἦτο ὀλικτὴ, ἡ δὲ σελήνη ἐπὶ μίαν ὥραν οὐδαμῶς ἐφάνετο. Τῇ 21., 22. καὶ 23. Σεπτεμβρίου 1 πορεία τοῦ Ἀλεξάνδρου διὰ τῆς Ἀτουρίας (Ἀβρ. III 7, 7). Τῇ 24. Σεπτεμβρίου ἐγένετο ἀψιμαχία τῶν Μακεδόνων μετὰ τῆς ἐφίππου περικτῆς ἐμπροσδοφυλακῆς. Οἱ ὑποχωρήσαντες Πέρσαι ἀνήγγειλαν τῷ Δαρείῳ τὰ περὶ

τῆς πορείας τοῦ Ἀλεξάνδρου. Τῇ 25., 26., 27. καὶ 28. Σεπτεμβρίου ὁ Ἀλέξανδρος, κεκμηκῶς ἐκ τῶν μακρῶν πορειῶν, ἐστρατοπέδευσεν ἐν τῇ τύπῳ, ὅπου τῇ 24. συνέβη ἡ συμπλοκή. Ἔως ἐδῶ συμφωνοῦσιν ὁ Δρόυζεν καὶ ὁ Hertzhberg μετὰ τοῦ Ἀβρίανου. Ἀλλ' ἐνταῦθα συμβαίνει λάθος τι χρονολογικόν: οἱ ἱστορικοὶ οὗτοι παρέχονται τὴν 29. Σεπτεμβρίου. Καὶ τοῦτο εἶνε ἴσως μᾶλλον παράδοξον, ὅσο ὁ Δρόυζεν ῥητῶς λέγει, ὅτι συμβαδίζει μετὰ τοῦ Ἀβρίανου. Πρὶν ἀποδείξωμεν τὴν παραδρομὴν ταύτην τῶν ἱστορικῶν, ἀνάγκη νὰ σημειώσωμεν, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι, οἱς ἔπεται ὁ Ἀβρίανος, διήρουν τὴν νυκτερινὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τέσσαρας νυκτερινὰς φυλακὰς, ἐκάστην ἐκ τριῶν ὡρῶν συγκειμένην· οἱ δὲ Ἕλληνες εἰς τρεῖς. Κατὰ τὴν δευτέραν λοιπὸν νυκτερινὴν φυλακὴν (ἀπὸ τῆς 9 ὥρας μέχρι τοῦ μεσονυκτίου) τῆς 28.—29. Σεπτεμβρίου ὁ Ἀλέξανδρος ἐκκινεῖ ἐκ τοῦ τόπου τῆς στρατοπεδεύσεως (Ἀβρ. III 9, 2—3)· ὁ Δαρείος μανθάνει μετὰ μικρὸν παρὰ τῆς ἐφίππου προφυλακῆς του τὴν πρῶσαν πορείαν τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ διατάσσει τὸν στρατὸν του νὰ ἐτοιμασθῇ πρὸς μάχην. Περὶ τὰ χαράγματα τῆς 29. Σεπτεμβρίου ὁ Ἀλέξανδρος ἵσταται ἔναντι τοῦ ἐχθροῦ, ἐτόιμος ἐπ' ἴσης πρὸς μάχην, καὶ ἀναμένει τὴν ἐπίδυσίν του. Μετὰ μικρὸν, ἐπειδὴ οἱ Πέρσαι δὲν ἐδείκνυν ἐπιθετικὰς διαθέσεις, συγκαλεῖ ὁ Ἀλέξανδρος πολεμικὸν συμβούλιον (Ἀβρ. III 9, 3—4) καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν κατοπτρεῖ τὸ πεδίον τῆς μάχης (Ἀβρ. III 9, 5), καὶ πρὸς τὸ ἐσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, 29. Σεπτεμβρίου, συγκαλεῖ δεύτερον πολεμικὸν συμβούλιον καὶ ἐξαίρει τὸ φρόνημα τῶν στρατιωτῶν δι' ἐνδοσυϊώδους λόγου (Ἀβρ. III 9, 5—10, 1). Τὴν νύκτα τῆς 29. πρὸς τὴν 30. ἵστανται οἱ δύο στρατοὶ ἀντιμέτωποι (Ἀβρ. III 10, 9) καὶ τὴν πρωΐαν τῆς 30. Σεπτεμβρίου ἀρχίζει ἡ περὶ τὰ Γαυγάμηλα μάχη.

Ἐν τῇ πόλει Μερρεκχὺλλ, κειμένη παρὰ τὸν φιννικὸν κόλπον εἰς ἀπόστασιν 155 βερστίων ἀπὸ τῆς Πετρούπολεως, παρατηρήθη ἐσχάτως λίαν παράδοξος ἀντικατοπτρισμός, καθ' ὃν ἐφάνετο ἐναργῶς καὶ μετὰ μεγίστης εὐκρινείας διαγραφόμενον ἐν τῷ ἀέρι σύμπαν τὸ ἀπειράριθμον πλῆθος τῶν οἰκιῶν τῆς Πετρούπολεως καὶ μέρους τῶν πρὸς βορρᾶν τῆς μεγαλοπόλεως περιχώρων. Τὸ σπάνιον τοῦτο φυσικὸν φαινόμενον τοῦ ἀντικατοπτρισμοῦ διήρκεσεν ἐν τῇ πληρυστάτῃ αὐτοῦ ἐναργείᾳ ἐπὶ μίαν ὀλοκληρὸν ὥραν καὶ διελύθη ἀκολούθως μικρὸν κατὰ μικρὸν.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Ἐξεδόθη ἤδη ἑ' ἡμῶν ἡ πρό τινος ἀγγελοῦ εἰκὼν τοῦ Διαδόχου τῆς Ἑλλάδος Κωνσταντίνου μετὰ τῆς μνηστῆς αὐτοῦ προικηπίστῆς Σοφίας. Ἡ εἰκὼν αὕτη μετὰ τῆς ὑψίστης καλλιτεχνικῆς τελειότητος ἐξεργασμένη καὶ ἐπὶ ἀρίστου στερεωτάτου χαρτοῦ, μετὰ χρυσῶν περιθωρίων, ἐκτετυπωμένη εἶνε καταλληλοτάτη ὡς λαμπρότατον καὶ ἀπαραίτητον κόσμημα πάσης Ἑλληνικῆς αἰδοῦσης. Τὸ μέγεθος τῆς εἰκόνος δὲν εἶνε, ὡς ἐν τῇ ἀγγελίᾳ ὀρίσθη, 54×44 ἑκατοστ., ἀλλὰ 45×32 ἑκατοστομέτρων, τιμᾶται δὲ εἰς τὸ ἐξῆς 2½ φράγκων.

— **Σπυρίδωνος Παγανέλης ΑΘΗΝΑΙΚΑΙ ΝΥΚΤΕΣ**, ἐκδιδόντος Ἀλεξάνδρου Παπαγεωργίου. Ἐν Ἀθήναις, τύποις Ἀλεξάνδρου Παπαγεωργίου 1888.

Ὁ τῶς ἡμετέροις ἀναγνώσταις καὶ παντὶ τῷ φιλομούσῳ Ἑλληνικῷ δημοσίῳ γνωστὸς ἐπὶ καλλιπερίᾳ, γλαφυρόρητι καὶ ἀρμονίᾳ ὕφους συγγραφεὺς Σπυρίδων Παγανέλης ἐναπεταμίευσεν ἐν τῷ ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλῳ ἀρτίως ἐκδοθέντι ἔργῳ του πάντας τοὺς ἀγαθοὺς καρπούς τῶν πολυετῶν αὐτοῦ ἱστορικῶν μελετῶν ἐκ τῆς ἐνδόξου Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, οὐχὶ ὡς ἐπιστῆμων ψυχρὸς καὶ νηφάλιος, ἀλλ' ὡς ἐνθουσιώδης καὶ ἐνθους ποιητής, ἐκ τοῦ ἀρχαίου κλέους καὶ τῆς ἀρχαίας ἀρετῆς καὶ σοφίας ἐλλαμπόμενος καὶ ἐμπνεόμενος. Διὰ τῆς πλαστούργου καὶ εὐπετοῦς αὐτοῦ φαντασίας ἀναστήσας τὰς ἐπὶ τοσούτους αἰῶνας ἀναπαυομένας σκιάς τῶν ἡμετέρων προγόνων, παρέστησεν αὐτὰς ζωντανὰς καὶ φεγγομένας οὐχὶ μὲν ἀναλλοιώτων τὴν ἀθάνατον αὐτῶν φωνὴν ἀλλ' ἐπίσης γλυκεῖαν καὶ ἐναρμόνιον, καὶ συνδιαλεγόμενας μετὰ τοῦ ποιητοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς ἀρχαίας δόξης, τῆς

συγχρόνου καταστάσεως καὶ τῶν μελλουσῶν ἐλπίδων. Τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ κ. Παγανέλη, διὰ τὰς ἐν αὐτῷ βαθεῖας καὶ ἐμβριθεῖς ἱστορικὰς γνώσεις καὶ τὴν ἀπαράμιλλον χάριν καὶ γλαφυρότητα τῆς ἐκφράσεως, ἀποβαίνει τερπνότατον ἄμα καὶ διδακτικώτατον ἀνάγνωσμα, ἄξιον πάσης συστάσεως παρὰ τοῖς φιλομούσοις τῆς Κλειῦς ἀναγνώσταις.

— Κατὰ τὴν ἐπισημημένην ἀγγελίαν ἐκδοθήσονται προσεχῶς ὑπὸ τοῦ κ. Α. Μέγα „**Μαθηματικῆς Γεωγραφίας ἢ Κοσμογραφίας πρακτικὰ μαθήματα**“. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐγκριδὲν ὑπὸ τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Ἑκπαιδευτικῆς σεβαστῆς ἐπιτροπῆς, συνιστάμεν θερμῶς πρὸς ὄλους τοὺς φίλους τῶν γραμμάτων. Τὸ βιβλίον ἐκτυπωθήσεται ἐνταῦθα, διὰ συγκρατεῖται δὲ ἐκ 10—12 τυπογρ. φύλλων, καὶ τιμᾶται μόνον 1½ φράγκου. Οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν κτῆσιν τοῦ χρησίου τοῦτου ἔργου ἀποταθήτωσαν καὶ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς „Κλειῦς“.

— **Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης.** Τὸ ἄσμα τῶν Χριστουγέννων. Διήγημα τοῦ Κ. Δίενος, μεταφρ. Παν. Πανᾶ. Μέρος Α'. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκδόται Μπάρτ καὶ Χίρστ.

— Ἀγγέλλεται ὑπὸ τῶν κ. Μπάρτ καὶ Χίρστ ἡ ἔκδοσις „**Λεξικοῦ ἐγκυκλοπαιδικοῦ ἐκδιδόμενου τῇ συμπράξει διαφόρων λογίων, ἐπιμελεία δὲ τοῦ Ν. Γ. Πολίτου μετὰ πολυαριθμῶν εἰκόνων σχημάτων καὶ πινακῶν.** Τὸ βιβλίον δ' ἀποτελεσθῆ ἔξ 150 περίπου τευχῶν ἐκ δύο τυπογραφ. φύλλων καὶ διὰ τιμᾶται φράγκων 90. — Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἀπευθυντέον πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις ἐκδοτάς.